

**Інститут ядерних досліджень
Національна академія наук України**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією ІЯД НАН України
02 вересня 2024 р. (протокол № 3)

Введено в дію

наказом директора № 92
від “ 03 ” вересня 2024 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
про організацію вступних випробувань
в Інституті ядерних досліджень
Національної академії наук України**

Київ – 2024

Положення про організацію вступних випробувань в Інституті ядерних досліджень Національної академії наук України (далі – Інститут) у 2024 році (далі – Положення) розроблено Приймальною комісією Інституту ядерних досліджень Національної академії наук України (далі – Приймальна комісія) відповідно до:

– Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році (далі – Порядок прийому), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.03.2024 № 266, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.03.2024 за № 379/41724 (зі змінами);

– Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 № 502);

– Постанови Кабінету Міністрів України від 3 травня 2024 р. № 507 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації науково-педагогічних і наукових кадрів»;

– Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті ядерних досліджень НАН України:

– Правил прийому на навчання до аспірантури Інституту ядерних досліджень Національної академії наук (далі – Аспірантура) у 2024 році (далі – Правила прийому).

Це Положення регулює процедуру підготовки, організації й проведення співбесід, творчих конкурсів, фахових іспитів та визначає порядок і критерії їх оцінювання.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

вступне випробування – оцінювання підготовленості вступника, що проводиться дистанційно у формі вступних іспитів з іноземної мови, зі спеціальності, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень;

вступний іспит – форма вступного випробування, яка передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника;

вступник – особа, яка подала заяву(и) про допуск до участі в конкурсному відборі на одну (декілька) конкурсних пропозицій;

єдиний вступний іспит (далі – ЄВІ) – форма вступного випробування для допуску до вступного іспиту з іноземної мови для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, яка поєднує тест загальної навчальної компетентності та тест з іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської на вибір

вступника), яке проводиться Українським центром оцінювання якості освіти відповідно до законодавства;

конкурсний бал – оцінка досягнень вступника, яка розраховується за результатами вступних випробувань та іншими конкурсними показниками з точністю до 0,001 відповідно до цього Положення та Правил прийому;

конкурсний відбір – процедура відбору вступників на конкурсні пропозиції на основі конкурсних балів та пріоритетностей заяв вступників;

рейтинговий список вступників – список вступників, впорядкований за черговістю зарахування на навчання на конкурсну пропозицію з урахуванням джерела фінансування, що формується відповідно до Правил прийому;

конкурсний предмет – навчальний предмет (дисципліна), рівень навчальних досягнень з якого (якої) враховується під час проведення конкурсного відбору на навчання до закладу вищої освіти;

фаховий іспит – форма вступного випробування для вступу на основі НРК6 або НРК7, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

презентація дослідницьких пропозицій чи досягнень – форма вступного випробування, яка полягає в заслуховуванні, обговоренні та оцінюванні наукового повідомлення вступника;

співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника з одного-чотирьох предметів (складових, дисциплін) у передбачених Правилами прийому випадках;

співбесіда з іноземної мови – форма вступного випробування, яка передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника з іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської – на вибір вступника) та проводиться за програмою ЄВІ з іноземних мов у випадках передбачених пунктом 2 Розділу VI Правил прийому.

2. Для організації та проведення вступних випробувань в Інституті відповідно до Положення про Приймальну комісію створюються предметні екзаменаційні комісії, екзаменаційні предметні комісії, комісії для проведення співбесід, фахові атестаційні комісії, відбіркова комісія, апеляційна комісія.

3. Для проведення вступних випробувань в Інституті формуються екзаменаційні групи у порядку реєстрації документів вступників. Кількість вступників в екзаменаційних групах не повинна перевищувати 10 осіб. Особам, які допущені до складання вступних випробувань, видається екзаменаційний листок результатів вступних випробувань встановленої форми.

4. Відповідно до екзаменаційних груп формуються відомості вступних випробувань у формі співбесіди, іспиту (презентацій наукових досліджень, творчого конкурсу, усного іспиту) чи тестування, відомості одержання-повернення

письмових робіт, протоколи презентацій наукових досліджень, творчих конкурсів і співбесід.

5. Розклад вступних випробувань, що проводяться Інститутом, затверджується головою Приймальної комісії і оприлюднюється шляхом розміщення на веб-сайті Інституту <https://kinr.kyiv.ua> та інформаційному стенді приймальної комісії.

II. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

1. Форма вступних випробувань в Інституті і порядок їх проведення визначається кожного року у Правилах прийому.

Конкурсний відбір на навчання для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних випробувань (конкурсного бала) до Аспірантури Інституту, які складаються з:

- **тесту з іноземної мови ЄВІ**, проведеного Українським центром оцінювання якості освіти відповідно до законодавства;
- **вступного іспиту із спеціальності** (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- **презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень** (передбачає доповідь з використанням електронної презентації (Додаток 4 до Правил прийому).

Умовою допуску до вступних випробувань є успішне складання ЄВІ в 2023 році з оцінкою за тест з іноземної мови не менше ніж 130 балів або успішне складання ЄВІ в 2024 році з оцінкою за тест загальної навчальної компетентності не менше ніж 160.

2. Голови екзаменаційних предметних, предметних екзаменаційних, фахових атестаційних комісій і комісій для проведення співбесід щороку готують необхідні екзаменаційні матеріали: програми вступних випробувань, що проводяться ІЯД НАН України, екзаменаційні білети, тестові завдання тощо та подають їх на затвердження до Приймальної комісії не пізніше місяця після набуття чинності Правил прийому.

Затвержені екзаменаційні матеріали тиражуються в необхідній кількості і зберігаються, як документи суворої звітності.

3. Рішення Приймальної комісії, прийняте в межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу керівника Інституту та/або виконання процедур вступної кампанії.

4. Усі питання, пов'язані з прийомом до Аспірантури Інституту, вирішує Приймальна комісія на своїх засіданнях. Рішення Приймальної комісії

оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту не пізніше наступного дня після прийняття відповідного рішення.

5. На вступних випробуваннях повинна бути забезпечена спокійна і доброзичлива атмосфера, а вступникам надана можливість самостійно, найбільш повно виявити рівень своїх знань і умінь. Сторонні особи без дозволу голови Приймальної комісії до приміщень, в яких проводяться вступні випробування, не допускаються.

6. Під час проведення вступних іспитів не допускається користування сторонніми джерелами інформації (електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами), якщо інше не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він позбавляється права складати випробування, про що складається відповідний акт. На екзаменаційній роботі такого вступника представник відповідної комісії вказує причину і час позбавлення права складати випробування.

7. Вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у визначений розкладом час, до участі в подальших випробуваннях та конкурсі не допускаються. За наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть допускатися до складання пропущених вступних випробувань з дозволу Приймальної комісії в межах встановлених строків і розкладу проведення вступних випробувань.

8. Перескладання вступних випробувань не дозволяється. Вступники, знання яких було оцінено балами нижче визначеної Правилами прийому мінімальної кількості балів, необхідної для допуску до участі в конкурсі або зарахування на навчання поза конкурсом, до подальшого складання вступних випробувань та участі в конкурсі не допускаються.

9. Інформація про результати вступних випробувань оголошується вступникові не пізніше 12.00 години наступного дня після їх проведення. Оголошення результатів здійснюється шляхом розміщення відповідної інформації на інформаційних стендах Приймальної комісії.

10. Апеляція вступника щодо екзаменаційної оцінки (кількості балів), отриманої на вступному випробуванні в Інституті (далі – Апеляція), повинна подаватись особисто, як правило в день оголошення результатів вступного випробування, але не пізніше 12.00 год наступного робочого дня. Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності вступника. Додаткове опитування вступників при розгляді апеляцій не допускається.

ІІІ. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ТА КРИТЕРІЇ ЇХ ОЦІНЮВАННЯ

1. Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, зараховуються бали вступних іспитів зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності) та з іноземної мови (англійської, німецької, французької) в обсязі, який відповідає рівню В2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, а також презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень.

2. Для вступників на навчання для здобуття ступеня доктора філософії вступні випробування зі спеціальності та презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень відбуваються в усній формі. Час, який виділяється вступнику для підготовки на вступному випробуванні складає одну академічну годину. Вступні іспити оцінюються за 100-бальною шкалою.

3. Конкурсний бал вступника обчислюється шляхом додавання балів з трьох конкурсних випробувань та додаткових балів, кількість яких визначається у пункті 5 цього розділу, помножених на вагові коефіцієнти:

Вступний іспит зі спеціальності	Результат тесту з іноземної мови ЄВІ	Презентація дослідницьких пропозицій чи досягнень	Додаткові бали	Сума вагових коефіцієнтів
0,4	0,3	0,2	0,1	1

4. Результати вступних випробувань оцінюються за 100-бальною шкалою. Критерії оцінювання вступного випробування за 100-бальною шкалою визначаються у відповідній Програмі вступного випробування. Результат тесту з іноземної мови ЄВІ обчислюється шляхом множення одержаного балу за шкалою 100 – 200 на коефіцієнт 0,5.

5. Додаткові бали нараховуються за наукові здобутки у період останніх чотирьох років:

Наукові здобутки*	Кількість балів
Наукова стаття у виданні, що індексується базами даних Scopus та/або Web of Science	30
Наукова стаття у виданні, включеному МОН до переліку наукових фахових видань України	20

Участь (за умови опублікування тез чи статті за матеріалами доповіді, але не більше двох):	
у міжнародній науковій конференції	15
у всеукраїнській науковій конференції	10

6. Вступні випробування до Аспірантури проводяться очно або дистанційно (Додаток 5 до Правил прийому) екзаменаційними предметними комісіями, склад яких затверджується наказом керівника Інституту. Особи, які без поважних причин (визнаних такими за рішенням Приймальної комісії) не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального значення, а також особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не допускається.

7. Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника, та рекомендацій медико-соціальної експертизи.

8. Результати вступних випробувань розміщуються на офіційному веб-сайті Інституту не пізніше наступного дня після проведення вступного випробування.

9. Апеляції на результати вступних випробувань розглядає Апеляційна комісія Інституту, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом керівника Інституту.

10. Роботи вступників, виконані під час вступних випробувань, зберігаються в їхніх особових справах; не прийнятих на навчання – зберігаються не менше одного року, після чого знищуються, про що складається акт.

IV. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНИХ ІСПИТІВ ІЗ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА КРИТЕРІЇ ЇХ ОЦІНЮВАННЯ

1. Інститут проводить вступні іспити із спеціальності за всіма спеціальностями на які оголошено набір. Програмові вимоги для проведення іспитів та екзаменаційні білети або бази питань готуються головами екзаменаційних предметних комісій та затверджуються Приймальною комісією. Іспит проводиться в усній або письмовій формі.

2. Тривалість складання такого випробування зазначена в програмах вступних випробувань і не може перевищувати 3 години.

3. Результати іспиту оцінюються за шкалою від 60 до 100 балів (з кроком в один бал).

4. Мінімальне значення кількості балів зі вступного випробування, з якими вступник допускається до участі у конкурсі, дорівнює 60.

5. Для вступників, які одночасно приймають участь в конкурсі на різні форми здобуття освіти тієї самої освітньої програми, результат іспиту зараховується за всіма формами здобуття освіти. Складати іспит дозволяється в цьому випадку тільки один раз.

6. Іспит зі спеціальності в усній формі включає п'ять теоретичних питань. Результат відповіді на кожне з цих питань оцінюється від 0 до 20 балів:

– вступникам, які надали вичерпну відповідь на теоретичне питання, дали правильні відповіді на всі додаткові запитання, продемонстрували вільне володіння матеріалом, ставлять оцінку 20 балів;

– вступникам, які надали вичерпну відповідь на теоретичне питання, проте у відповідях на додаткові запитання допустили неточності, ставлять оцінку від 17 до 19 балів;

– вступникам, які показали задовільні результати оволодіння матеріалом за темою теоретичного питання та у відповідях на додаткові запитання допустили лише несуттєві помилки, ставлять оцінку від 14 до 16 балів;

– вступникам, які виклали матеріал за темою теоретичного питання на *мінімально достатньому рівні* знань та надали правильні відповіді на більшість додаткових запитань, ставлять оцінку від 10 до 13 балів;

– вступникам, які продемонстрували знання за темою теоретичного питання *нижче мінімально достатнього рівня*, не змогли дати правильні відповіді на більшість додаткових запитань, ставлять оцінку від 5 до 9 балів;

– вступникам, які продемонстрували знання за темою теоретичного питання *нижче мінімально достатнього рівня* і лише за допомогою додаткових навідних запитань, ставлять оцінку від 1 до 4 балів;

– вступникам, які повністю не володіють знаннями за темою теоретичного питання або відмовились відповідати на теоретичне питання, ставлять оцінку 0 балів.

7. Критерії оцінювання іспиту зі спеціальності:

Сума балів за правильні відповіді	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		Оцінка за національною шкалою	Оцінка
90 – 100	A	відмінно	60-100
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 65	E	достатньо	
35 – 59	FX	незадовільно	не склав
1 – 34	F		

8. Оцінка результатів іспитів проводиться тільки у приміщенні Інституту членами відповідної комісії і повинна бути закінчена не пізніше наступного робочого дня.

9. Заповнені відомості іспитів з підписами членів комісії та прізвищами вступників голова комісії передає відповідальному секретареві Приймальної комісії чи відповідальному секретареві Відбіркової комісії.

V. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ ЧИ ДОСЯГЕНЬ ТА КРИТЕРІЇ ЇХ ОЦІНЮВАННЯ

Презентація дослідницьких пропозицій чи досягнень (далі – Презентація) – форма вступного випробування, передбачена під час вступу до аспірантури Інституту для здобуття ступеня доктора філософії, яка полягає в заслуховуванні та обговоренні наукового повідомлення вступника.

Презентація має відповідати обраній спеціальності в аспірантурі Інституту, на яку здійснюється вступ, та демонструвати бачення вступника щодо теми майбутньої дисертації та/або проблемного поля чи напряму дослідження (далі – наукова проблема), містити обґрунтування актуальності, визначення наукового апарату дослідження, з'ясування стану розроблення, теоретичного і практичного значення, джерельної бази дослідження тощо.

Вступне випробування передбачає наукове повідомлення вступника з використанням електронної презентації та обговорення наукового повідомлення. Наповнення слайдів повинно бути змістовним, чітким і лаконічним. Тривалість наукового повідомлення – до 15 хв.

Наукове повідомлення вступника не повинно обмежуватися описом проблемного поля, а має відображати аналітичний огляд вступником стану розроблення проблеми і власну точку зору на можливі шляхи досягнення прогнозованих результатів.

За результатами вступного випробування визначається рівень наукового розуміння проблеми майбутнього дослідження, ступінь сформованості аналітичних та рефлексивних умінь вступника, конструктивізм, логічність і структурованість викладу думки, критичність мислення, креативність, точність формулювання дослідницьких завдань, здатність прогнозувати наукові результати тощо.

Орієнтовна структура наукового повідомлення вступника:

– обґрунтування актуальності наукової проблеми з коротким аналізом стану її розроблення;

– визначення об'єкта, предмета, мети, завдань, методів дослідження; за потреби формулювання дослідницької гіпотези щодо можливих шляхів розв'язання завдань;

– окреслення очікуваних наукових і практичних результатів пропонованого дослідження;

– представлення власних наукових досягнень у контексті окресленої наукової проблеми (у разі наявності наукових публікацій, доповідей вступника на наукових конференціях тощо);

– презентація списку джерел інформації, які були використані під час підготовки до вступного випробування.

Оцінювання вступного випробування здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до таких критеріїв:

– обґрунтованість актуальності наукової проблеми (15 балів);

– коректність визначення мети, завдань, об'єкта, предмета дослідження (15 балів);

– аргументованість теоретичного та практичного значення дослідження (15 балів);

– уміння добирати й аналізувати наукові джерела (15 балів);

– культура мовлення, володіння науковим стилем викладу (15 балів);

– чіткість і логічність оформлення презентації (10 балів);

– уміння логічно та змістовно давати відповіді на запитання предметної комісії (15 балів).